

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres ref: Aslak Rødder

Vår ref: 207.01/JØ

Dato: 14.01.2019

Rapportering Kompetansepolitisk råd

Vi viser til e-post fra Aslak Rødder 7. desember 2018, hvor medlemmene bes rapportere inn arbeidet de gjør inn mot den nasjonale kompetansepolitiske strategien. Vi har valgt å rapportere kort på de tiltakspunkter i strategien hvor vi har bidratt siden forrige rapporteringsrunde (se vedlegg).

Akademikerne representerer om lag 200 000 medlemmer med utdanning på masternivå eller tilsvarende. Medlemmene er organisert i 13 forskjellige foreninger. Livslangt påfyll av kompetanse er et viktig tema for medlemsforeningene.

Foruten det som er notert under punktene i den nasjonale kompetansepolitiske strategien i vedlegget, utgjør kursvirksomhet en meget viktig del av det kompetansearbeidet som Akademikerne og medlemsforeningene driver. Medlemsforeningene driver omfattende kursvirksomhet av ulik karakter. I tillegg til opplæring i tillitsvalgtarbeid og avtalen om inkluderende arbeidsliv driver foreningene kurs på de forskjellige fagområdene til foreningene. Foreningene tilbyr fagkurs og faglige nettverk, og opplæringskurs i henhold til kompetansekrav for profesjonene. Fag- og opplæringskurs gir medlemmene (og andre, flere av kursene er også åpne for ikke-medlemmer) faglig oppdatering og videreutvikling av fagkompetanse i et arbeidsliv i stadig endring.

Flere foreninger har kurs/opplæringstilbud knyttet til kompetansekrav i yrket og spesialisering.

Akademikernes foreninger rapporterer en del av sin kursvirksomhet via Akademisk studieforbund (AKS). AKS er en av medlemsforeningene i VOFO. Tall fra AKS viser at Akademikernes medlemsforeninger har rapportert inn 1135 kurs, med totalt 21 282 timer og 38 562 deltakere i 2017.

Med vennlig hilsen,
Akademikerne

—

Joakim Østbye
Samfunnspolitisk seniorrådgiver

Punkter i nasjonal kompetansepolitisk strategi - Vedlegg

1. Gode valg for den enkelte og samfunnet

- 1.1. **Etablere et kompetansebehovsutvalg (KBU) bestående av forskere, analytikere og representanter for alle hovedorganisasjonene i arbeidslivet og departementene. KBU skal sammenstille og analysere kilder til kunnskap om Norges kompetansebehov, nasjonalt og regionalt.**

KBU oppfattes som et viktig verktøy i trepartssamarbeidet (etter inspirasjon fra TBUs rolle i lønnsdannelsen). Å bli enige om kompetansesituasjon og utfordringer, vil kunne effektivisere arbeidet som gjøres med politikikutvikling i bl.a. det kompetansepolitiske rådet. KBU har en rolle i både å framstille relevant statistikk og analyser, men også formidle forståelse av situasjon, utviklingstrekk og utfordringer på kompetanseområdet. Stort tilfang av data og analyser gjør det krevende å sile ut den mest relevante informasjonen og gi en helhetlig vurdering. Et arbeids- og samfunnsliv i rask endring, øker videre verdien av empirisk basert kunnskap fra aktører som er tett på utviklingen som har god kjennskap til viktige særtrekk i det norske arbeidslivet. Arbeidslivets parter har derfor viktige bidrag til NKPS gjennom deltakelsen i KBU.

- 1.3. **Sørge for tilgang til karriereveiledning og et helhetlig system for karriereveiledning, med særlig vekt på de regionale karrieresentrene. Styrke kompetansen til karriereveiledere og rådgivere, inkludert kunnskap om arbeidsliv, arbeidsmarkedets behov for kompetanse, seniorperspektivet, integreringsperspektivet og samisk kultur- og næringsliv.**

Akademikernes medlemsforeninger bistår medlemmer i utviklingen av karrieren, i overgangen mellom utdanning og arbeid og mellom ulike jobber. Flere av foreningene har egne karrieresentre, hvor de tilbyr bistand med blant annet intervjuutøring, individuell karriererådgivning, lønnsrådgivning, mentorprogrammer, arbeidspsykologiske tester mv. Se f.eks.: <https://www.econa.no/karrieresenter>

- 1.4. **Videreutvikle samarbeidet mellom opplærings- og utdanningstilbydere og arbeidslivet, for å gjøre utdanningen relevant og for å gi bedre tilgang på kvalifisert arbeidskraft i alle regioner.**

Råd for samarbeid med arbeidslivet

Høgskolene og universitetene har etablert egne råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA). Der arbeidslivets parter har plass i RSA, brukes posisjonen aktivt i tråd med målet i Kompetansepolitisk strategi om å videreutvikle samarbeid og bidra til høy relevans i utdanningene.

Universitets- og høyskolerådets fagstrategiske enheter

Flere av arbeidslivets parter har observatørplass i UHRs ulike fagstrategiske og fellesstrategiske enheter. Disse posisjonene brukes aktivt i tråd med målet i Kompetansepolitisk strategi om å videreutvikle samarbeid og bidra til høy relevans i utdanningene.

2. Læring i arbeidslivet og god bruk av kompetanse

2.1. Styrke og videreutvikle den digitale kompetansen i hele arbeidsstyrken for å utnytte den teknologiske utviklingen og sikre nødvendig omstilling.

I regjeringens kompetansereform er det to tiltak hvor partene i arbeidslivet har vært, og er, sentrale:

- Gjennom satsingen «Utvikling av fleksible videreutdanningstilbud i digital kompetanse» bidrar partene aktivt i prosessen med å utvikle kriterier for tildeling og i behandlingen av søknader, og de sikrer med dette at det utvikles arbeidslivsrelevante tilbud med god forankring.
- Gjennom satsingen «Bransjeprogrammer for industri- og byggenæringen og helse- og omsorgssektoren» skal partene bidra både i utforming og gjennomføring av programmene. Ettersom det er ventet ytterligere satsing på bransjeprogrammer i sektorer preget av stor grad av omstilling, vil flere av partene bli direkte involvert i dette arbeidet.

Arbeidsgruppen som ble nedsatt for å identifisere kompetansebehov som følge av digitalisering i arbeidslivet bestod av medlemmer fra LO, NHO, Unio, KS, YS, Akademikerne og Spekter. Gruppen leverte forslagene til Kompetansepolitisk råd 23.april 2018. Det ble foreslått fire prosjekter som sammenfattet prosjektforslag som gruppen hadde mottatt fra respektive organisasjoner.

På statlig tariffområde har partene nedsatt en partssammensatt arbeidsgruppe som skal avdekke behov for tiltak for å omstille og videreutvikle den samlede kompetansen i staten som følge av den teknologiske utviklingen.

2.2. Styrke kunnskapsgrunnlaget om læring i arbeidslivet og spesielt kunnskapen om verdien av å investere i kompetanseutvikling for samfunnet, virksomheten og den enkelte

Foruten deltakelse i KBU, utarbeider Akademikerne og medlemsforeningene jevnlig rapporter og undersøkelser knyttet til temaet.

Siden forrige rapportering, vil vi spesielt trekke frem:

- [Framtidens behov for akademikere](#), høsten 2017, Samfunnsøkonomisk Analyse på oppdrag fra Akademikerne

- [Akademisk kompetanse: Betydningen for produktivitet, vekst og verdiskaping i Norge](#), høsten 2017, Menon på oppdrag fra Akademikerne
- [Etter- og videreutdanning blant høyt utdannede i Norge - Status og veien videre](#), høsten 2017, NyAnalyse på oppdrag fra Econa
- [Yngre eldre i arbeidslivet](#), høsten 2018, NyAnalyse på oppdrag fra Econa
- [Behovet for etter- og videreutdanning i høyutdanningsgruppene](#), 2017, Tekna
- [Samfunnsviternes kompetanse og muligheter til etter- og videreutdanning](#), 2018, Samfunnsvitene

2.3. Samarbeide om å synliggjøre og utvikle karrieremulighetene i yrkesfaglige

Akademikerne gikk i 2018 inn som part i Samfunnskontrakten for flere læreplaner. Akademikerne vil bidra til at yrkesfagene blir sett på som attraktive utdanningsveier og gode karrierevalg.

2.4. Arbeide mer systematisk for å koble kompetansebehov i små og store virksomheter og ulike klynger og næringsmiljø til utdannings- og opplæringstilbydere for utvikling av relevante etter- og videreutdanningstilbud.

Bransjeprogram for helse og omsorgssektoren

Som et ledd i Regjeringens kompetansereform har KS, LO, YS, Unio og Akademikerne sluttet seg til å utvikle et nytt bransjeprogram for kompetanseheving i helse og omsorg. Avtalen ble signert av partene 19. desember 2018. Målet med bransjeprogrammet er at ansatte med særlige behov får nødvendig kompetanse for å mestre omstilling, og blir værende i jobben sin. Programmet skal bidra til å øke deltakelsen i etter- og videreutdanning, spesielt blant ansatte uten fagutdanning og blant fagarbeidere. Også andre yrkesgrupper vil kunne omfattes av innsatsen.

Bransjeprogrammet skal utvikle ulike tiltak som gir ansatte ny og oppdatert kompetanse. Programmet skal også utvikle og prøve ut tiltak med utgangspunkt i utfordringer som er knyttet til sektorens kompetansebehov framover, og å se helse- og kompetanseutfordringer i sammenheng.

KS skal sammen med arbeidstakerorganisasjonene i sektoren komme med forslag til nye tiltak og kompetansetilbud. Partene vil gå i dialog med kommuner og fylkeskommuner for å sikre at tiltakene blir målrettet og gjennomførbare for ledere og ansatte i sektoren. Nye tiltak og tilbud skal tre i kraft fra høsten 2019

3. Styrke kompetansen til voksne med svak tilknytning til arbeidslivet

3.3. Benytte opplærings- og kompetansetiltak mer aktivt i arbeidsmarkeds- og integreringspolitikken, og benytte arbeidslivet mer aktivt som læringsarena.

IA-avtalen

Gjennom den nye IA-avtalen har partene i arbeidslivet og myndighetene forpliktet seg til at også kompetansetiltak kan være nødvendige for å kunne stå i arbeid. Særlig er dette viktig for langtidssykemeldte som på grunn av sykdom eller skade har behov for kompetansetiltak for å kunne kvalifiseres til annet arbeid og til å kunne stå lenger i arbeid.

Hurtigsporet

Hurtigsporet var en del av samarbeidserklæringen som partene sammen med myndighetene signerte for å få flere flyktninger i jobb. Gjennom Hurtigsporet skal flyktninger få en grundig kompetansekartlegging i mottakene slik at NAV og kommunen vet hva en nyinnflyttet flyktning har med seg av kompetanse. Rett etter at en flyktning er bosatt, skal NAV og kommunen utarbeide en individuell plan for oppfølging. NAV og kommunen velger ut kandidater til Hurtigsporet og vurderer muligheter for jobb og nødvendig oppfølging. Deltakere kan ha ulik yrkesbakgrunn, men har kompetanse som bedriftene etterspør, og ellers gode forutsetninger for å komme i arbeid. I samarbeidserklæringen forpliktet partene seg til å informere om hurtigsporet.